

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 412
Din 16.07.2014

Nr. dosar: 212/2014

Nr. petiție: 2165/26.03.2014

Petentă: Asociația Părinților Liceului „Don Orione”

Reclamat:

Obiect: potențiala discriminare a elevilor din învățământul particular prin neplata de la buget a alocației bugetare pentru susținerea învățământului obligatoriu

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

1.1.1. Asociația Părinților Liceului „Don Orione, reprezentată prin Președinte, I F D, asociație cu sediul în Oradea, str. Cazaban, nr. 49E, Județul Oradea

1.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

-

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1 Prin sesizarea făcută, petenta arată faptul că ar exista un tratament discriminatoriu privind copiii care studiază în școli particulare, întrucât li se refuză plata de la buget a sumei pentru susținerea în învățământul obligatoriu. Alegerea unității de învățământ, unde urmează să studieze copilul nu ar trebui să ducă la o diferență de tratament motivat de forma de proprietate a școlii (publică sau privată).

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Astfel, prin adresa nr. 211902.04.2014 a fost citată petenta, pentru termenul de 29.04.2014. De asemenea, i s-a adus la cunoștință excepția de necompetență a Consiliului, invocată din oficiu.

3.3. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4. Susținerile petentei

4.1. Petenta sesizează discriminarea instituită prin neplata de la buget a alocației bugetare pentru susținerea învățământului obligatoriu

4.2. Petenta mai arată faptul că ar exista un tratament discriminatoriu, instituit de actele normative anterior invocate, privind copiii care studiază în școli particulare, întrucât li se refuză plata de la buget a sumei pentru susținerea în învățământul obligatoriu. Alegerea unității de învățământ, unde urmează să studieze copilul nu ar trebui să ducă la o diferență de tratament motivat de forma de proprietate a școlii (publică sau privată).

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta este sesizat în legătură cu potențiala discriminare a elevilor din învățământul particular prin neplata de la buget a alocației bugetare pentru susținerea învățământului obligatoriu.

5.2. Luând act de plângere, astfel cum este formulată și având în vedere prevederile art. 28-32 din Procedura internă de soluționare a petițiilor în fața Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director a invocat, din oficiu, excepția de vădită necompetență a plângerii în raport cu aspectele invocate de petente.

5.3. Potrivit dispozițiilor art. 63 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.(2) Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției”. În ce privește prezenta cauză, s-a invocat din oficiu excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor care prevede că „Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență atunci când, în mod vădit, constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată., asupra căreia Colegiul director trebuie să se pronunțe cu prioritate.

5.4. Prin procedura de citare, efectuată în prezenta cauză, s-a invocat, din oficiu, *excepția necompetenței materiale* cât privește obiectul petiției.

5.5. Analizând aspectele sesizate în petiție, Colegiul director reține faptul că petenta reclamă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potențiala discriminare a elevilor din învățământul particular prin neplata de la buget a alocației bugetare pentru susținerea învățământului obligatoriu.

5.6. Având în vedere considerentele expuse, prevederile legale invocate mai sus cât și petiția astfel cum este formulată, Colegiul director reține că aspectele sesizate *nu sunt de competența materială* a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Din acest punct de vedere, Colegiul director urmează a admite excepția invocată din oficiu, în cauză.

5.7. Apreciind importanța obiectului petiției dedusă soluționării de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și impactul pe care problematica acordării alocației bugetare pentru susținerea învățământului obligatoriu îl are asupra societății, Colegiul director consideră necesară emiterea unui PUNCT DE VEDERE de specialitate cu privire la situația expusă, în conformitate cu art. 16 și 18 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Potrivit art.16 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este „*autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului*

nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte”. De asemenea, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este, potrivit art.18 alin.1 din aceeași ordonanță, „responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării”.

5.8. În materia specifică a nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să adopte și puncte de vedere, reprezentând opinii cu caracter de îndrumare, însă fără forță juridică obligatorie, în legătură cu principiul nediscriminării. Această activitate trebuie înțeleasă în virtutea rolului specific îndeplinit de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și a prevederilor speciale cuprinse în O.G. nr. 137/2000, republicată, precum și în sensul dispozițiilor Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000, a Recomandării Generale nr. 2 a Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței (din cadrul Consiliului Europei) privind instituțiile specializate pentru combaterea rasismului, xenofobie, antisemitism și intoleranță la nivel național și a Recomandării nr. 7 privind legislația națională referitoare la combaterea rasismului și a discriminării rasiale precum și a Rezoluției Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite nr. 48/134 din 1993 privind instituțiile naționale pentru promovarea și protecția drepturilor omului.

5.9. Trebuie însă precizat că emiterea unui punct de vedere nu are forță juridică obligatorie, reprezentând o opinie cu caracter de îndrumare.

5.10. Art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

5.11. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.12. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO a apreciat, prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: *Fredin împotriva Suediei*, 18 februarie 1991; *Hoffman împotriva Austriei*, 23 iunie 1993, *Spadea și Scalabrino împotriva Italiei*, 28 septembrie 1995, *Stubbings și alții împotriva Regatului Unit*, 22 octombrie 1996).

5.13. În hotărârea dată în cazul *Thlimmenos împotriva Greciei* din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că *„dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit*

persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

5.14. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.15. Colegiul director constată că petenta a făcut referire la faptul că, în prezent, elevii care aleg învățământul particular preuniversitar pierd automat dreptul la alocația bugetară prin care Statul susține educația, din cauza prorogărilor repetate prin care Guvernul refuză alocarea acestui drept tuturor elevilor din învățământul particular. Prorogările privind aplicarea prevederilor Legii nr. 1/2011 s-au făcut cu Ordonanțele de Urgență: O.U.G. nr. 92/2012 și O.U.G. nr. 103/2013, art. 24. Petenta consideră că elevii din învățământul particular, cetățeni români, trebuie să se bucure de aceleași drepturi garantate de Constituția României ca și elevii din școlile de stat, drepturi care sunt încălcate prin lipsa totală a finanțării de la buget și de anumite acte normative care exclud sau defavorizează învățământul particular.

5.16. În actul normativ la care se face referire se dispune suspendarea temporară, pe durată determinată, a aplicării prevederilor legale privind acordarea alocației lunare. Potrivit jurisprudenței comunitare, estimând că legiuitorul dispune de o marjă largă de apreciere pentru a desfășura o politică economică și socială, se impune respectarea modului în care acesta își proiectează imperatiile "interesului public" cu excepția cazului în care decizia sa este în mod evident lipsită de o bază rezonabilă (cauza Jahn și alții c. Germaniei [M.C.], nr. 46720/99, 72203/01 și 72552/01, par. 91 și cauza Zvolosky și Zvoloskâ c. Republicii Cehe, nr. 46129/99, par. 67 in fine). În lumina principiilor stabilite în jurisprudența sa, se poate observa că, în speță, măsura criticată de petente nu le-a determinat să suporte o sarcină disproporționată și excesivă.

5.17. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu. Se poate invoca orice criteriu (O.G. nr. 137/2000, art. 2 alin. 1: [...] „pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu” [...]; Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului, art. 1 alin. 1: [...] „fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație”, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

5.18. Colegiul director consideră că diferențierea a avut ca și criteriu alegerea unei școli particulare, ceea ce intră în categoria „orice alt criteriu”.

5.19. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (O.G. nr. 137/2000, art. 1 alin. 2: „Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [...]”, art. 2 alin. 1: [...] „restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege [...]”; Protocolul nr. 12, art. 1 alin. 1: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege [...]”.

5.20. Dreptul atins este cel al liberei alegeri a formei unității de învățământ (de stat sau particulară).

5.21. Având în vedere aceste aspecte, Colegiul director constată că prevederile O.U.G. nr. 92/2012 și O.U.G. nr. 103/2013 reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. admiterea excepției de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată din oficiu de către Consiliu, în conformitate cu O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare;
2. emiterea unui punct de vedere de specialitate privind situația supusă analizei Colegiului director;
3. o copie a hotărârii se va transmite petentei.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI Theodora – Membru

HALLER Istvan – Membru

JURA Cristian – Membru

LAZĂR Maria – Membru

STANCIU Claudia – Membru

VASILE Alexandru Vasile – Membru

Motivat/redactat: TB/RB

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.